

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

Приложение №1

ПРОГРАМА

„БЕЗ ДИАБЕТ – ТИ ИЗБИРАШ!“

ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИНСУЛИНОВА РЕЗИСТЕНТНОСТ И ПРЕВЕНЦИЯ НА
ПРЕДИАБЕТНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ЖИТЕЛИТЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА I

ЦЕЛ – СЪЗДАВАНЕ НА ПРОЕКТА.

ГЛАВА II

ЦЕЛЕВА ГРУПА.

ГЛАВА III

МЕТОДИ ЗА СКРИНИНГ.

ГЛАВА IV

МЕСТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ.

ГЛАВА V

РАБОТЕН ПОТОК.

ГЛАВА VI

ПЕРСОНАЛ И СЛУЖИТЕЛИ.

ГЛАВА VII

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ.

ГЛАВА VIII

ПАРТНЬОРСТВА.

ГЛАВА IX

ОЦЕНКА НА РИСКА И КОНСУЛТАЦИЯ.

ГЛАВА X

БЮДЖЕТ И ФИНАНСИРАНЕ.

ГЛАВА XI

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.

ГЛАВА XII

ПРЕПОРЪКИ

ПРОГРАМА

„БЕЗ ДИАБЕТ – ТИ ИЗБИРАШ!“

**ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ИНСУЛИНОВА РЕЗИСТЕНТНОСТ И ПРЕВЕНЦИЯ НА
ПРЕДИАБЕТНО СЪСТОЯНИЕ ЗА ЖИТЕЛИТЕ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА**

I. ЦЕЛ:

Програмата за изследване на инсулинова резистентност и превенция на преддиабетно състояние за жителите на Столична община е важна стъпка за превенция на диабет тип 2. Целта е чрез нея да се открият ранни патологични промени, свързани с инсулиновата резистентност (ИР) и преддиабетното състояние сред жителите на Столична община, както и да осигури лесен достъп до безплатни изследвания, консултации с ендокринолози, а при нужда гражданите да бъдат своевременно насочвани към лечение и профилактика, с цел намаляване на риска от развитие на захарен диабет тип 2, метаболитен синдром и сърдечно-съдови заболявания.

✓ **Настоящата Програма включва комплекс от цели за:**

1. Достъп на жителите на Столична община до висококачествена оценка за здравния им риск;
2. Превенция на инсулинова резистентност и преддиабетно състояние;
3. Ранно диагностициране на инсулинова резистентност и преддиабетно състояние;
4. Навременно лечение и цялостна грижа за пациенти с риск от инсулинова резистентност и риск от диабет;
5. Ранна терапия на пациенти с установен риск или заболяване;
6. Намаляване на относителния дял на пациенти с риск от инсулинова резистентност и диабетно състояние;
7. Намаляване на преждевременните и предотвратими смъртни случаи поради диабет;

⇒ **Програмата ще повиши познанията на жителите на Столична община за идентифициране на рисковите фактори**

за инсулинова резистентност и преддиабетно състояние, които са:

- ✓ нездравословен начин на живот: тютюнопушене, липса на физическа активност, стрес, диета с високо съдържание на мазнини;
- ✓ генетична предразположеност;
- ✓ други заболявания: сърдечно-съдови заболявания, дислипидемия (високо съдържание на холестерол и други мастни киселини в кръвта), бъбречни заболявания, затлъстяване, артериална хипертония и др.
- ✓ възраст, раса и пол.

Сред основните цели на Програмата са определянето на здравния статус на пациентите, което ще даде ясното и по-добра прогноза за състоянието на жителите на столицата. От друга страна ще се повиши капацитета на изпълнителите на здравни услуги за прилагане на превантивна политика и ранно диагностициране на инсулинова резистентност, преддиабетно и диабетно състояние.

Програмата е насочена към подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живота чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяваемост и инвалидизация, причинявани от несвоевременното откриване на заболявания на ендокринната система.

II. ЦЕЛЕВА ГРУПА:

- ✓ жителите на Столична община;
- ✓ възраст: от 18 години до 65 години;
- ✓ пол: мъже и жени.

III. МЕТОДИ ЗА СКРИНИНГ:

1. Лабораторни изследвания:

- ✓ Инсулин на гладно;

2. Алгоритъм за действие при отклонения:

- ✓ Консултация с ендокринолог;

- ✓ Подробна диагностика с допълнителни изследвания и консултация с лекар – специалист.

3. Скринингова дефиниция (примерни прагове)

- ✓ Нормално: FPG < 5.6 mmol/L и HbA1c < 5.7%
- ✓ Преддиабет: FPG 5.6–6.9 mmol/L или HbA1c 5.7–6.4%
- ✓ Диабет (подозрение): FPG ≥ 7.0 mmol/L или HbA1c ≥ 6.5% – изисква потвърждение и насочване.
- ✓ НОМА-IR (ако е наличен): изчислява се от fasting insulin и fasting glucose; прагът за инсулинова резистентност да се вземе съгласно научните стандарти.

IV. МЕСТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ: 20 общински лечебни заведения:

⇒ **Болници:**

1. Университетска Първа многопрофилна болница за активно лечение „Св. Йоан Кръстител“ – София ЕАД;
2. „Втора многопрофилна болница за активно лечение“ – София ЕАД;
3. „Четвърта многопрофилна болница за активно лечение – София“ ЕАД;
4. Многопрофилна болница за активно лечение „Княгиня Клементина“ – София ЕАД;

⇒ **Диагностично-консултативни центрове (ДКЦ и МЦ)**

5. „Диагностично-консултативен център III – София“ ЕООД;
6. „Диагностично-консултативен център V – София“ ЕООД;
7. „Диагностично-консултативен център VIII – София“ ЕООД;
8. „Диагностично-консултативен център XI – София“ ЕООД;
9. „Диагностично-консултативен център XII – София“ ЕООД;
10. „Диагностично-консултативен център XIII – София“ ЕООД;
11. „Диагностично-консултативен център XIV – София“ ЕООД;
12. „Диагностично-консултативен център XV – София“ ЕООД;
13. „Диагностично-консултативен център XVII – София“ ЕООД;
14. „Диагностично-консултативен център XVIII – София“ ЕООД;
15. „Диагностично-консултативен център XX – София“ ЕООД;
16. „Диагностично-консултативен център XXII – София“ ЕООД;
17. „Диагностично-консултативен център XXIV – София“ ЕООД;
18. „Диагностично-консултативен център XXV – София“ ЕООД;

19. „Диагностично-консултативен център XXVIII-София“ ЕООД
20. „Медицински център XXXI – София“ ЕООД.

V. РАБОТЕН ПРОЦЕС:

1. Кампания и регистрация: записване по телефон или на място;
2. Предварителни инструкции: 8-12 ч. глад преди вземане на венозна кръв;
3. Вземане на кръвни проби в общинските лаборатории: УМБАЛ, МБАЛ, ДКЦ и МЦ – работни дни (от понеделник до петък);
4. Лабораторен анализ (срок 24-72 ч в зависимост от капацитета);
5. Резултати и интерпретация: на място, по телефон, при отклонения консултация с медицински специалист ендокринолог;
6. Назначаване на консултация: диетолог, общопрактикуващ лекар, консултация с ендокринолог;
7. Проследяване: назначаване на превантивни програми (проследяване на HbA1c през 3-6 м.);
8. Лабораторните изследвания и прегледите при лекар да бъдат вписани в електронното досие на пациента в НЗИС.

VI. ПЕРСОНАЛ И СЛУЖИТЕЛИ:

- › Координатори по Програмата;
- › Медицински сестри за вземане на кръв;
- › Лекари (обща практика или ендокринологи) за консултация и насочване;
- › Въвеждане на резултатите в база данни;

VII. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ:

=> Компоненти на скрининга – Информационна кампания и комуникация:

1. Пресконференция при започване на Програмата;
2. Плакати, брошури и медийна информация;
3. Записвания на посочените от общинските лечебни заведения телефони или на място;
4. Информация в медиите и социалните мрежи;

5. Информационна сесия на тема: „Какво означава инсулинова резистентност, преддиабет, диабет и как да ги предотвратим“.
6. Информационни материали: кратки инструкции за подготовка за кръвни изследвания и препоръки (до 10% от общия бюджет на Програмата;
7. Документи и образци (информационен лист за пациента): включва цели, какво се изследва, инструкции за подготовка, как се получават резултатите, контакти за консултация.

VIII. ПАРТНЬОРСТВА

1. Столична община;
2. Общинските лечебни заведения (мед. лаборатории);
3. Медии;

IX. ОЦЕНКА НА РИСКА И КОНСУЛТАЦИЯ

- ✓ Насочване към ендокринолог при нужда;
- ✓ Мониторинг и отчет на Програмата;

X. БЮДЖЕТ И ФИНАНСИРАНЕ

- ✓ Дирекция „Здравеопазване“ – Бюджет на Столична община;

XI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ)

- ✓ Изследвани над 4000 граждани;
- ✓ Създаване на регистър с данни;
- ✓ Повишаване на здравната култура сред жителите на Столична община;
- ✓ Намаляване на новите случаи на диабет и метаболитен синдром.

XII. ПРЕПОРЪКИ (КАЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ)

- ✓ Консултации с общопрактикуващите лични лекари с цел продължаващо проследяване и дългосрочно наблюдение при пациентите с установен риск и/или заболяване;
- ✓ Насочване към здравословно хранене и двигателна активност, като част от програмата;

Програмата е насочена към жителите на Столична община за безплатни лабораторни прегледи в 20 (двадесет) общински лечебни заведения с цел превенция на инсулиновата резистентност, състояние което засяга милиони хора по света и играе ключова роля в развитието на различни метаболитни нарушения, включително диабет тип 2 и сърдечно-съдовите заболявания.

Лечебните заведения участващи по Програмата представят в Дирекция „Здравеопазване“ отчети за извършените от тях лабораторни изследвания и справки за здравословното състояние на пациентите, съгласно Приложение 1, 2 и 3.

Контролът по изпълнение на програмата се осъществява от Дирекция „Здравеопазване“ въз основа на подадените отчети, така и чрез проверка на водената в лечебните заведения медицинска документация.

УТВЪРДИЛ,

Д-Р ВАНЯ ТАГАРЕВА

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС ОТ ГЕРБ-СДС И

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПК ПО "ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ"

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ/